

Do penzie najneskôr v 65-ke!

[Plus jeden deň; 103/2018; 05/05/2018; s.: 4,5; fd ; Zaradenie: POLITIKA]

Robert Fico (53) predstavil zásadnú zmenu +++ Dôchodkový vek Slovákov bude mať strop

Bratislava - Šesťdesiat päť rokov a dosť. To by mala byť hranica, od ktorej bude mať každý Slovak nárok na zaslúžený dôchodok. Najsilnejšia vládna strana Smer-SD chce návrh pretlačiť až do ústavy. Odborníci však varujú: Doplata na to naše deti!

Smeráci chcú návrh na stanovenie stropu dôchodku predložiť už na júnovú schôdzu parlamentu. "Nemôžeme nechať ľudí, aby až do smrti pracovali," vyhlásil šéf strany Robert Fico. Konkrétny návrh, ako určiť strop dôchodkového veku, bude ešte predmetom rokovaní. Aktuálne sú podľa Fica v hre tri varianty. Prvým je 65 rokov pre každého, druhým je to, čo žiadajú odborári, aby bol strop 64 rokov a tretím je 65 rokov pre mužov a 63 rokov pre ženy. Taktiež sa má opäť prihliadať na to, či sa matka starala na materskej o deti. "Možností je veľmi veľa. Pre mňa je rozhodujúce zakotviť maximálnu hranicu do Ústavy SR, ktorá by nemala byť vyššia ako 65 rokov," povedal Fico.

V praxi by toto opatrenie pocítili ľudia najskôr v roku 2038, a to narodení v roku 1974 a neskôr. V tom čase by podľa súčasných pravidiel museli na dôchodok pracovať dlhšie ako 65 rokov.

Ekonomickí analytici sa však z návrhu bývalého premiéra chytajú za hlavu. Podľa Radovana Ďuranu z INESS limitovanie penzijného veku zvýši výdavky dôchodkového systému. Pritom už teraz ide približne štvrtina odmeny za prácu každého Slováka na dôchodky.

Hrozí teda, že budú musieť stúpnuť odvody pre pracujúcich alebo sa bude šetriť na ďalších službách ako železnice, vzdelávanie, polícia. "Odvody budú platiť deti budúcich dôchodcov, treba sa ich spýtať, či sa im súčasná sadzba 25 % zdá nízka a boli by ochotní platiť rodičom na dôchodky viac," hovorí Ďurana.

Celý rad negatívnych dôsledkov predpovedá aj Rada pre rozpočtovú zodpovednosť. Od spomalenia ekonomického rastu pre stratu ľudí, ktorí by ešte mohli pracovať, až po nižšie dôchodky v prvom aj druhom pilieri. "Menší počet odpracovaných rokov zníži výšku budúcich priznávaných dôchodkov o 3,9 % v roku 2050 a približne o 7,6 % v roku 2066," konštatuje rozpočtová rada.

Fico si však stojí za svojím. "Rastie výkonnosť ekonomiky, máme menej nezamestnaných, platia sa odvody, toto všetko vytvára priestor na zvládnutie tohto procesu. Dosahy do budúcnosti nie sú také, že by sa nedali zvládnuť," argumentoval.

fd, FOTO: archív, facebook, shutterstock

Šéf Smeru-SD chce meniť ústavu. Potrebuje na to podporu parlamentu Podarí sa mu ju získať?

Na prijatie ústavného zákona je potrebných 90 poslaneckých hlasov zo 150. Znamenalo by to,

že ruku zaň by musela zdvihnúť nielen koalícia strán Smer-SD, SNS a Most-Híd, ale aj časť opozície. Jednotlivé strany však majú svoje vízie a podmienky. Predseda sociálnych demokratov Robert Fico to s hľadáním ústavnej väčšiny nebude mať ľahké.

SNS - určiť strop odchodu do dôchodku označili za nevyhnutné, podmienkou však pre nich je, že odchodový vek do dôchodku musí byť pre ženy nižší.

Most-Híd – požadujú vzhľadom na túto tému odbornú a zodpovednú diskusiu. Do úvahy treba brať podľa nich dosahy, ktoré to prinesie do budúcnosti.

SaS - pripúšťajú diskusiu o strope veku odchodu do dôchodku, ale nesúhlasia s jeho zabetónovaním v Ústave SR. Podľa nich by sa tým ohrozili budúce dôchodky.

Sme rodina – sú ochotní o tom rokovať, ale majú požiadavku, že ak tento vek dosiahne zamestnanec štátnej správy, tak bude musieť odísť do dôchodku.

OĽaNO – sú ochotní sa baviť o ústavnom ukotvení odchodu do dôchodku, ale chcú, aby matky odchádzali do dôchodku o rok skôr za každé dobre vychované dieťa, ktoré ukončí strednú školu.

ES Naše Slovensko – ako myšlienku to zrejme podporia, ale pozmeňovacím návrhom budú tlačiť na zníženie odchodu do dôchodku na 60 rokov. vek

Názory ľudí na penzijný strop

Helena: Mladí ľudia zazerajú na starších, že nevládu, žiadna úcta, nič ďalej nepíšem, škoda dačo povedať, kde to speje, smutné."

Sylvia: "60 rokov je maximálny vek odchodu do dôchodku. Aj 58 rokov by mohol byť vek na odchod do dôchodku."

Bohumil: "55 a dosť. Ekonomika si to môže v pohode dovoliť. Ved' HDP furt rastie. Len zisky odtekajú vodopádom inam."

Iveta: "Pri dnešnom tempe, aby ste vyžili máte aj 2 roboty, oddych žiadny, sa dôchodku nedožijeme - obrovské stresy a neistota."

Darinka: "Po 50 treba skrátiť pracovný čas ľuďom. Telo starne, nevládze už ako kedysi, keď sme boli mladší. "

Ako to vychádza dnes?

V roku 2018 je vek odchodu do dôchodku na Slovensku 62 rokov a 139 dní. Štát však každý rok pridáva desiatky dní, ktoré musíme odpracovať, aby sme mohli ísť do penzie. Do roku 2050 by mal penzijný vek postupne narásť takmer na 67 rokov.

Rok narodenia	Dôchodkový vek
1956	62 rokov a 139 dní
1957	62 rokov a 200 dní
1958	62 rokov a 250 dní
1959	62 rokov a 300 dní
1960	62 rokov a 340 dní
1965	63 rokov a 280 dní
1970	64 rokov a 200 dní
1975	65 rokov a 115 dní
1980	65 rokov a 330 dní
1985	66 rokov a 220 dní
1990	67 rokov a 105 dní
1995	67 rokov a 295 dní
2000	68 rokov a 155 dní
2005	68 rokov a 330 dní
2010	69 rokov a 170 dní
2015	69 rokov a 330 dní

Penzia najneskôr v šesťdesiatpäťke má šancu prejsť

[pravda.sk; 06/05/2018; Pravda ; Zaradenie: Spravodajstvo]

https://spravy.pravda.sk/ekonomika/clanok/468713-strop-pre-penzijny-vek-v-sestdesiatpatke-ma-sancu/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss

Od minulého roka sa na základe penzijnej reformy, ktorú v roku 2012 prijala jednofarebná Ficova vláda, začal penzijný vek predlžovať nad dovtedajšiu úroveň 62 rokov automaticky, v závislosti od strednej dĺžky dožitia. Ak by sa ďalej dvíhal podľa súčasných pravidiel, na odpočinok niekedy v šesťdesiatpäťke by mohli pomýšľať dnešní štyridsiatnici, a deti nového milénia by naň odchádzali v sedemdesiatke.

"Zastropovaním veku na 65 rokov by sme sa zaradili do väčšinovej skupiny, ktorá je v rámci Európskej únie," uviedol predseda strany Smer Robert Fico, ktorej poslanci chcú na júnovú schôdzu parlamentu predložiť návrh ústavného zákona. Ten by mal zakotviť penzijný vek na určitej hranici. Buď to bude 65, prípadne 64 rokov, jednotne pre mužov a ženy – alebo bude strop pre mužov 65 a pre ženy 63 rokov, uviedol Fico a dodal, že o tom chce rokovať.

Keby sa postupovalo podľa doterajšieho zákona, pri zachovaní súčasného tempa každoročného vekového nárastu by sa tento limit mohol dosiahnuť približne v roku 2035 alebo 2036. Ak by sa už potom v predlžovaní nepokračovalo, Slovensko by to podľa neho do roku 2070 stálo navyše 70 miliárd eur.

"Na druhej strane, vychádzame z toho, že rastie aj výkonnosť ekonomiky, máme menej nezamestnaných, platia sa odvody a to všetko vytvára priestor na zvládnutie tohto procesu,"

dodal Fico. Bol by naklonený aj prijatiu vekovej hranice 64 rokov, k tomu sa však podľa neho musia uskutočniť okrúhle stoly a politické rokovania.

Strany sú ochotné rokovať

"Je to téma politicky veľmi citlivá, ale nemôžeme nechať ľudí, aby až do smrti pracovali," zdôvodnil Fico tento zámer. Za prijatie stropu sa opätovne vyslovila aj koalíčná SNS, jej predseda Andrej Danko si však jasne stanovil podmienku nižšieho veku pre ženy. "Rozhodne ide o záležitosť, ktorá si zaslúži mimoriadnu pozornosť. Chceme o nej diskutovať," povedala poslankyňa tretej koalíčnej strany Most-Híd Edita Pfundtner.

Expremiér nechce vekový strop pretláčať cez obyčajný zákon, aby ho vraj možné budúce pravicové vlády nedokázali ľahko zrušiť. Pripustil, že hľadanie ústavnej väčšiny, čo je najmenej 90 hlasov, na podporu návrhu bude náročné. Podľa zistení Pravdy má však, napriek viacerým výhradám, slušné predpoklady na úspech. Popri 78 koalíčných a štyroch nezaradených poslancoch, ktorí koalíciu podporujú, je za návrh ochotná hlasovať opozičná Sme rodina, ktorej klub má osem poslancov. Ďalšie opozičné strany ho v zásade tiež neodmietajú.

Líder OĽaNO Igor Matovič povedal, že je pripravený sadnúť si so Smerom za stôl a "diskutovať o ústavnom ukotvení ochrany odchodu do dôchodku". Jeho hnutie navrhuje, aby ženy odchádzali do dôchodku o rok skôr za každé jedno vychované dieťa, ktoré ukončí strednú školu. "Ženy strávia veľa času výchovou detí, a za túto prácu im nikto nič nezaplatí a vytvára sa protirodinná atmosféra. Preto zaviesť aspoň takúto symbolickú odmenu pre matky by bolo namieste. Pre Roberta Fica je tento návrh hodená rukavica," dodal Matovič.

"Sme ochotní podporiť zákon o vekovom dôchodkovom strope v parlamente, aj v ústavnej forme. Podmienkou je, aby sa doň cez pozmeňovacie návrhy nedostali nejaké nášľapné míny, o ktorých sa predtým nehovorilo," reagoval podpredseda poslaneckého klubu strany Sme rodina Peter Pčolinský. Dodal, že kollárovcí by súhlasili aj s vekovou hranicou 64 rokov, akú navrhli odborári.

SaS pripúšťa diskusiu o vekovom limite, no nechce ho "zabetónovať" v ústave. "Vzhľadom na demografický vývoj je nezodpovedné takto zväzovať ruky budúcim vládam. Môže sa stať, že v dôsledku negatívneho demografického vývoja potom buď budú klesať už aj tak žalostne nízke dôchodky, alebo budú musieť enormne rásť odvody," uviedol Peter Cmorej, expert liberálov na penzijný systém a odvodový bonus. Sulíkovci skôr od koalície očakávajú, že urobí iné kroky pre budúce lepšie dôchodky, napríklad zlepší druhý dôchodkový pilier či zníži pracujúcim odvodové zaťaženie, aby mali vyššie príjmy a dokázali sa na dôchodok zabezpečiť vyšším sporením a podobne.

Odborníci hovoria o vysokých nákladoch

Podľa námietok odborníkov by s predlžovaním veku dožitia stále pribúdalo dôchodcov, ktorým by sa penzie vyplácali čoraz dlhšie obdobie. Zároveň by ubudlo pracovnej sily a vybralo by sa menej odvodov, čo by malo dosah na deficit Sociálnej poisťovne. Rovnako by štát viac zaťažilo odvádzanie za penzistov do zdravotných poisťovní.

Z analýzy, ktorú nedávno vypracovala Rada pre rozpočtovú zodpovednosť, vyplýva, že ak by

sa zaviedol horný limit 65 rokov, dotklo by sa to ročníkov 1974 a vyšších, teda ľudí mladších ako 44 rokov. Opísané negatívne faktory by mali za následok zníženie dávok vyplácaných z prvého piliera v roku 2050 zhruba o 3,9 percenta a v roku 2066 približne až o 7,6 percenta. Menej ľudí na pracovnom trhu by znamenalo spomalenie ekonomického rastu o 0,2 až 0,3 percentuálneho bodu ročne, čím by HDP krajiny v roku 2066 klesol v porovnaní s terajším modelom o 6,2 percenta. A verejný dlh, ktorý v súčasnosti predstavuje asi 51 percent HDP, by sa zdvihol o 22,5 percenta HDP. Ak by vláda tento výpadok chcela vykompenzovať, musela by už teraz bilanciu verejných financií trvalo zlepšiť voči rozpočtovým cieľom o ďalších asi 270 miliónov eur ročne.

Hlasov môže byť dostatok

Podľa sociologičky SAV Moniky Čambálikovej sa aspoň 90 hlasov na podporu ústavného zákona takmer určite nájde. "Neviem však, či sa toto opatrenie neprijíma príliš naráchlo. Veď aj tak sa má reálne naplniť najskôr až takmer o 20 rokov, takže teraz by ľudí mohlo uspokojiť čosi, čo raz v skutočnosti pôjde proti ich záujmom. Lenže aj opozičné strany si uvedomujú, že do parlamentných volieb už nie je tak ďaleko – a dôchodcovia, aj tí budúci, sú veľkou voličskou silou," argumentuje Čambáliková.

Fico znovu pripomenul, že na Slovensku pracuje v noci 23 percent zamestnancov, čo je najvyšší podiel v celej EÚ. Druhé po Veľkej Británii, ktorá však úniu opúšťa, je v množstve odpracovaných nadčasových hodín. Pripustil, že zavedenie stropu bude mať negatívny dosah na rozpočet, keďže už aktuálne ide na penzie všetkých druhov ročne 6,8 miliardy eur. Zdôraznil však, že je to stále iba osem percent slovenského HDP, pričom iné členské krajiny na penzie vydávajú 10 až 12 percent HPD. "Nemali by sme preto mať strach zvyšovať tento náš podiel na HDP," doplnil.

Odborári sú ochotní vyvolať referendum

Ústavnú garanciu odchodového veku podporil aj premiér Peter Pellegrini (Smer) pri príležitosti prvomájových odborárskych osláv na Budatínskom hrade. "No želal by som si, aby to bolo formou ústavného zákona, aby ho nemohla hociktorá politická strana meniť, keď sa dostane k moci," vyhlásil. O konkrétnej vekovej hranici však podľa neho ešte treba viesť odbornú diskusiu, analyzovať jej dosahy a zvoliť rozumný kompromis.

Zavedenie stropu žiada Konfederácia odborových zväzov. Odborári vlni v októbri navrhli limit 64 rokov s tým, že by mal byť potvrdený v ústavnom zákone. Podporili ho petíciou so 126-tisíc podpismi. Dnes tvrdia, že ak sa nestretnú s pochopením pre svoje požiadavky, zozbierajú podpisy na usporiadanie referenda na túto tému.

"Za pozitívne považujeme, že pán premiér sa k našej požiadavke stavia ústretovo. OZ KOVO ako iniciátor vekovej brzdy teraz pripravuje analytický materiál o zdravotnom stave obyvateľstva, ktorý na odbornej báze poslúži pri rokovaniach, ktoré nás čakajú. Cítime, že minister financií má voči zavedeniu stropu výhrady, veľmi sa k nemu nevyjadruje. Minister práce sa zatiaľ prikláňa k úrovni 65 rokov," povedal Pravde prezident konfederácie Jozef Kollár.

Fico plánuje ústavne zakotviť hranicu odchodu do dôchodku na najviac 65 rokov [pravda.sk; 04/05/2018; Pravda.sk ; Zaradenie: Spravodajstvo]

https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/468459-fico-pripustil-ustavne-zakotvenie-hranice-odchodu-do-dochodku-na-65-rokov/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss

Šéf strany Smer a bývalý premiér Robert Fico predkladá na júnové rokovanie vlády SR návrh na ústavné zastropovanie veku odchodu do dôchodku.

Fico po dohode do Sociálnou poisťovňou, rezortom financií a ministerstvom práce a sociálnych vecí predloží tento návrh v lete. Fico pripustil viacero variantov v tejto téme so zvýhodneniami napríklad pre matky.

"Musíme v ústave SR zakotviť hranicu, ktorá nebude vyššia ako 65 rokov," uviedol Fico a dodal, že sa mu pozdáva aj návrh odborárov, ktorí navrhujú tento vek na hranici 64 rokov.

Fico dodal, že na rokovanie vlády plánuje predložiť tri varianty – prvý je 65 rokov rovnako pre ženy a aj pre mužov, druhým je 64 rokov celoplošne a tretí je 65 rokov pre mužov a 63 rokov pre ženy.

Bude potrebovať opozíciu

Smer však bude okrem koalíčných poslancov potrebovať aj hlasy opozície. "Najvýznamnejším argumentom, ktorý môže presviedčať poslancov, je závažnosť témy. Je správne, že táto diskusia sa preniesie na pôdu parlamentu. Dajme priestor všetkým, ktorí majú záujem, vytvorme k tomu aj odborné zázemie. Poslanci sa musia zamyslieť nad tým, že kedy chcú, aby ľudia išli do dôchodku," poznamenal Fico.

Šéf Smeru nechce zastropovanie dôchodkového veku pretláčať cez obyčajný zákon, pretože by to podľa neho vnášalo nestabilitu do dôchodkového systému. Fico zároveň pripustil, že hľadanie nadpolovičnej väčšiny na podporu tohto návrhu bude náročné.

Fico o téme ústavného zákona debatoval aj s ministrom financií Petrom Kažimírom, šéfom strany Most-Híd Béloom Bugárom, premiérom Petrom Pellegrinim. Večer o tom plánuje diskutovať aj so šéfom SNS Andrejom Dankom.

"Ide o veľmi citlivú tému," uviedol expremiér. "Nemôžeme nechať ľudí robiť až do smrti. Musíme hovoriť o zakotvení veku odchodu do dôchodku v ústave," dodal Fico.

Fico: Dopady by sa dali zvládnuť

Zároveň vyčíslil, že ak by sa zastropoval vek napríklad na 65 rokov, tak by finančné vplyvy do roku 2070 mohli byť na úrovni 70 miliárd eur. "Nechcem sa s niekým hádať, že to bude alebo nebude mať dopady. Jasné, že to bude mať dopady. Rastie ale výkonnosť ekonomiky, máme menej nezamestnaných, platia sa odvody, toto všetko vytvára priestor na zvládnutie tohto procesu."

"Dopady do budúcnosti nie sú také, že by sa nedali zvládnuť," poznamenal Fico s tým, že "jemu sa páči aj návrh odborárov", ktorí hovoria o veku 64 rokov. "Nikto nejde zvyšovať vek

odchodu do dôchodku, ale chceme, aby postupný nárast bol v určitom okamihu zastropovaný ústavným zákonom," doplnil Fico.

"Pre mňa to nie je politická téma, ale ľudská. Jednoducho nemôžem dopustiť, aby 71-ročný človek pracoval za sústruhom 12 hodín a v noci," uviedol šéf Smeru.

Smer-SD: Vek odchodu do dôchodku by mala chrániť ústava

[Rádio Slovensko, 12:00; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; 04/05/2018; Jaroslav Barborák]

Marián Kukelka, moderátor: "Určiť maximálny vek odchodu do dôchodku, a to rovno ústavou, podľa možnosti na hranici 65 rokov. S návrhom prichádza vládny Smer - sociálna demokracia. Chce preň získať podporu, keďže ide o zmenu ústavy, potreboval by preň získať aj hlasy opozície. Z centrály strany Smer-SD sa prihlásil Jaroslav Barborák."

Jaroslav Barborák, redaktor: "Ak dnes dôchodkový vek rastie v závislosti od strednej výšky veku dožitia a každý rok sa predlžuje o nejakých 60 dní, najsilnejšia vládna strana navrhuje, aby bol obmedzený. Hranicou má byť spomínaných 65 rokov. Verejnosti návrh dnes pripomenul predseda Smeru Robert Fico. Pripomenul preto, lebo sám o tomto zámere už hovoril z pozície premiéra a pred pár dňami sa k tejto iniciatíve pridal aj premiér nový Peter Pellegrini. Reagoval na požiadavku odborov, ktoré pri tejto téme hovoria o hranici 64 rokov. Do parlamentu už odovzdali petíciu, pod ktorou je 126-tisíc podpisov. Návrh Smeru počíta s tromi alternatívami. Dôchodkový strop na úrovni 65-tich rokov, druhá by bola na 64 rokoch a tretia 65 rokov pre mužov a 63 rokov pre ženy. Vládny Smer hovorí, že dôchodkový strop by mal byť garantovaný ústavným zákonom, a to znamená najmenej 90-timi hlasmi poslancov. V parlamente mu teda nestačila podpora vládnych strán SNS a Mosta-Híd, ale aj opozície, a tá v minulosti téme nehovorila nie, no v dnešnej situácii napätých koalíčno-opozičných vzťahov bude jej podpora viac ako otázna. Najsilnejšia opozičná SaS sa už stihla vyjadriť, že návrh je populistický, problémom má byť udržateľnosť verejných financií. Naviac ekonomickí analytici upozorňujú, že v súčinnosti s nepriaznivou demografiou to môže neúmerne zaťažiť dôchodkový systém."

Opäť neskôr do penzie, ale aj vyššie sumy dôchodkov

[Pravda; 103/2018; 05/05/2018; s.: 23,24,25,26; Dorota Hudecová ; Zaradenie: užitočná pravda poradňa]

Zásadná zmena čaká ľudí, ktorí dosiahnu dôchodkový vek na budúci rok. Do penzie pôjdu opäť neskôr. Vyššie budú aj minimálne dôchodky a penzie sa budú valorizovať zrejme o dôchodcovskú infláciu.

Dorota Hudecová

Už v decembri by však mohla nastať prvá zmena týkajúca sa penzií. A tou by mala byť zmena vianočného príspevku na tzv. trinásty dôchodok. Ten by sa mal pohybovať vo výške polovice priemerného dôchodku, ktorý je dnes približne 440 eur. Každý penzista by tak mohol dostať 220 eur. "V súčasnosti ešte nie je rozhodnuté, v akej podobe sa bude vianočný dôchodok vyplácať. Aktuálne prebiehajú koalíčné diskusie o tom, ako transformovať vianočný príspevok na trinásty dôchodok. Minister práce Ján Richter sa už viackrát vyjadril, že by mohol byť realizovaný aj postupne, napríklad v úvodnej nižšej výške dôchodku a postupne by sa mohol zvyšovať. Ak by sa však uplatňoval rovnaký model vianočného príspevku ako minulý rok,

dostalo by ho približne 1 220 000 dôchodcov," uviedol hovorca rezortu práce Michal Stuška. Ľudí, ktorých čaká vybavovanie dôchodku v budúcom roku, opäť čaká neskorší odchod do penzie. Malo by ísť o 62 dní a penzijný vek by tak mal byť 62 rokov a 201 dní. "Bolo prijatých niekoľko opatrení, ktoré majú významný vplyv na udržateľnosť dôchodkového systému. Je to najmä zvyšovanie dôchodkového veku v nadväznosti na očakávanú dĺžku života," vraví Daniela Rodinová z tlačového odboru rezortu práce.

Navyše sa má stanoviť aj dôchodkový strop. "Diskutuje sa o možnosti budúceho zastropovania dôchodkového veku, ako aj o zakotvení základných pilierov celého dôchodkového systému do ústavy," vysvetľuje Stuška. "Ambíciou a predstavou ministra je zastropovanie veku v kombinácii s možnosťou odísť v prípade potreby o niekoľko rokov skôr do preddôchodku bez zníženia výšky doživotného starobného dôchodku spolu so zatraktívením tretieho piliera," dodal Stuška. Parlament vlani schválil novelu zákona o sociálnom poistení, podľa ktorej sa dôchodky zvyšujú o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného Štatistickým úradom SR, najmenej však o pevnú sumu určenú z 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušného druhu dôchodku vykázanéj Sociálnou poisťovňou k 30. júnu. "Na základe poslednej makroekonomickej prognózy, ktorú zverejnil Inštitút finančnej politiky vo februári, sa predpokladá medziročný rast inflácie za domácnosti dôchodcov v prvej polovici roka 2018 na úrovni 2,1 %. To znamená, že ak by sa uvedená prognóza potvrdila, percentuálne zvyšovanie dôchodkov v roku 2019 by predstavovalo zvyšovanie o 2,1 % v kombinácii s minimálnou pevnou sumou," konštatoval Stuška. Pevná suma zvyšovania nekrátených starobných dôchodkov sa tak odhaduje na úrovni približne 8,60 eura. "Ak by sa uvedené predpoklady potvrdili, tak percentuálne zvyšovanie penzií by bolo výhodnejšie v porovnaní so zvyšovaním pevnou sumou približne pre 46 % poberateľov starobných dôchodkov," dodal.

Vyššie budú aj minimálne penzie. Výška minimálneho dôchodku sa odvíja od životného minima, ktoré je do konca júna budúceho roka na úrovni 199,48 eura. Suma životného minima sa zas odvíja od percenta inflácie. Tá bola ku koncu marca na úrovni 2,4 percenta. Ak by zostala na tejto úrovni, suma životného minima by od 1. júla vzrástla na 204,30 eura. Za 30 odpracovaných rokov po splnení ďalších podmienok by sa tak na budúci rok mal minimálny dôchodok zvýšiť zo súčasných 271,30 na 277,90 eura.

Vianočný príspevok či 13. dôchodok?

Viac ako 1,2 milióna slovenských penzistov dostane aj tento rok k vianočným sviatkom prilepšenie. Či to bude v podobe už dobre známeho vianočného príspevku a jeho prípadného jednorazového zvýšenia, alebo či sa pretransformuje na takzvaný 13. dôchodok, ešte nie je rozhodnuté. "Začali sa odborné úvahy, rozборы a analýzy ako vianočný príspevok transformovať na trinásty dôchodok. Minister sa už viackrát vyjadril, že by mohol byť 13. dôchodok realizovaný aj postupne, napríklad v úvodnej nižšej výške dôchodku a postupne by sa mohol zvyšovať," informovala Daniela Rodinová z rezortu práce. "Ak by sa však uplatňoval rovnaký model vianočného príspevku ako minulý rok, dostalo by ho približne 1220 000 penzistov," vraví.

Rodinová konštatovala, že rezort práce si uvedomuje, že obdobie vianočných sviatkov je spojené s vyššími finančnými výdavkami, čo má osobitný dosah na nízkopříjmových poberateľov dôchodku. "Sme si vedomí toho, že dôchodcovia s najnižšími dôchodkami si naďalej zaslúžia pozornosť a zvýšenie ich reálnych príjmov aj vďaka vianočnému príspevku.

Mnohí z nich si už napríklad nemôžu zlepšovať príjem nejakým, respektíve aspoň čiastočným zamestnaním," povedala. Zvyšovanie kvality života staršej generácie je jednou z významných sociálnych výziev. "Preto naďalej zostáva snahou ministerstva práce, a osobitne ambíciou ministra Jána Richtera, aspoň čiastočne zlepšiť finančnú situáciu dôchodcov aj počas tohtoročných vianočných sviatkov," dodala.

Suma vianočného príspevku sa doteraz počítala podľa vzorca, ale odvíja sa aj od priemernej mzdy v hospodárstve. Ak by sa aj v decembri vyplácal podľa súčasne platných pravidiel, na jeho výplatu tak bude mať nárok každý penzista, ktorého dôchodok alebo úhrn dôchodkov nepresiahne sumu 572,40 eura, čo predstavuje 60 percent priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve za predchádzajúci rok. Priemerná mzda za rok 2017 bola 954 eur. Štát dôchodcom s najnižšími príjmami teda pridá viac, naopak, tí s vyššími penziami dostanú nižší príspevok. O jeho výplatu nebude potrebné žiadať, Sociálna poisťovňa ho vyplatí automaticky. Ak by zostali zachované rovnaké podmienky vyplácania vianočného príspevku aj pre tento rok tak ako v posledných rokoch, penzisti by mali dostať aj tzv. jednorazový príplatok k vianočnému príspevku v sume 12,74 eura. Nárok na takýto príplatok by mali rovnako ako vlani získať dôchodcovia, ktorých dôchodok je do dvojnásobku sumy životného minima.

Vláda by však chcela presadiť tzv. 13. dôchodok, ktorý by sa mal pohybovať v sume približne 200 eur na každého dôchodcu.

Valorizácia: O infláciu či percento?

Podľa schválenej novely zákona o sociálnom poistení sa dôchodky na Slovensku zvyšujú o tzv. dôchodcovskú infláciu. Ide o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov. Ak by však suma zvýšenia dôchodku určená na základe dôchodcovskej inflácie bola nižšia ako pevná suma určená ako 2 % z priemernej výšky príslušného druhu dôchodku k 30. júnu tohto roka, dôchodok sa zvýši o pevnú sumu. Zvýšenie dôchodku o tzv. dôchodcovskú infláciu by sa na budúci rok mal týkať viac penzistov ako tento rok. Na základe poslednej makroekonomickej prognózy, ktorú zverejnil Inštitút finančnej politiky vo februári 2018, sa predpokladá medziročný rast inflácie za domácnosti dôchodcov v prvej polovici roka 2018 na úrovni 2,1 %.

druh dôchodku	priemerná suma penzie	valorizácia o infláciu (2,1%)	valorizácia o 2% z príslušnej penzie
starobný dôchodok	439,27	9,30 eura	8,80 eura
predčasný starobný dôchodok	414,36	8,70 eura	8,30 eura
Invalidný dôchodok do 70%	203,88	4,30 eura	4,10 eura
invalidný dôchodok nad 70%	367,29	7,80 eura	7,40 eura
vdovský dôchodok - sólo	255,18	5,40 eura	5,10 eura
vdovecký dôchodok - sólo	201,10	4,30 eura	4 eurá
sirotský (na 1 dieťa)	134,82	2,90 eura	2,70 eura

Dôchodkový vek sa opäť posunie

Už neplatí, že do dôchodku sa odchádza vo veku 62 rokov. Predĺženie dôchodkového veku sa týka ľudí, ktorí sa narodili po 31. decembri 1954. Ich dôchodkový vek sa posúva na neskoršie obdobie. Dôchodkový vek sa v príslušnom kalendárnom roku posunie o presný počet dní, ktorý ustanovuje opatrením rezort práce vždy do konca októbra (pre nasledujúci rok). K referenčnému veku (v súčasnosti 62 rokov) sa v každom roku pripočíta príslušný počet dní. Tento rok je dôchodkový vek stanovený na 62 rokov a 139 dní a platí pre poistencov narodených po 31. decembri 1955. Výnimkou sú poistenci, ktorým sa zachováva znížený dôchodkový vek. To znamená, že znížený dôchodkový vek poistencom, ktorí pracovali potrebný počet rokov v zamestnaní zaradenom do I. pracovnej kategórie, I. a/alebo II. kategórie funkcií a ženám podľa počtu vychovaných detí, sa aj naďalej zachováva.

Minimálny dôchodok: Sumy zrejme opäť porastú

Už takmer tri roky dostávajú slovenskí penzisti, ktorí dlhé roky pracovali za nízku mzdu, starobný dôchodok zvýšený na sumu minimálnej penzie. Na budúci rok sumy dôchodku opäť porastú.

Účelom minimálneho dôchodku je chrániť starobného alebo invalidného dôchodcu pred stavom hmotnej núdze. Ak dôchodkový príjem takéhoto poberateľa dôchodku nedosiahne spoločensky uznanú hranicu príjmu, zvýši sa tak, aby jeho penzia túto hranicu dosiahla. Hranica príjmu je pritom rôzna, závisí od získaného počtu rokov kvalifikovaného obdobia dôchodkového poistenia.

Výška minimálneho dôchodku sa odvíja od životného minima, ktoré je do konca júna budúceho roka na úrovni 199,48 eura. Suma životného minima sa zas odvíja od percenta inflácie. Tá bola ku koncu marca na úrovni 2,4 percenta. Ak by zostala na tejto úrovni, suma životného minima by od 1. júla vzrástla na 204,30 eura. Vyššie by tak boli aj sumy minimálneho dôchodku.

Aké by mohli byť niektoré sumy minimálneho dôchodku v roku 2019

Počet kvalifikovaných rokov	Násobok životného minima	Minimálny dôchodok v roku 2018	Minimálny dôchodok v roku 2019
30	1,36	271,30 eur	277,90 eur
34	1,44	287,30 eur	294,20 eur
39	1,54	307,20 eur	314,70 eur
42	1,63	325,20eur	333,10 eur
45	1,72	343,20 eur	351,40 eur
48	1,81	361,10 eur	369,80 eur
50	1,87	373,10 eur	382,10 eur

PRÍKLADY SÚ LEN INFORMATÍVNE, PRESNÁ SUMA ŽIVOTNÉHO MINIMA BUDE ZNÁMA KONCOM JÚNA.

DÔCHODKOVÝ VEK V JEDNOTLIVÝCH EURÓPSKYCH KRAJINÁCH

krajina	muži	ženy
Belgicko	65	65
Bulharsko	63 a 10 m.**-65	60 a 10 m.-65
Česko	63 a 2 m.	58 a 8 m. - 62 a 4 m.
Dánsko	65-67	65-67
Estónsko	63-65	63-65
Fínsko	65	65
Francúzsko	60-62	60-62
Chorvátsko	65-67	61 a 6 m.-67
Island	67	67
Írsko	66-68	66-68
Taliano	66 a 7 m.	65 a 7 m. - 66 a 7 m.
Cyprus	65	65
Lichtenštajnsko	64	64
Maďarsko	62-65	62 - 65
Malta	62-65 j	62-65
Litva	62-65	60-65
Lotyšsko	62 a 9 m.	62 a 9 m.
Luxembursko	65	65
Nemecko	65-67	65-67
Holandsko	65-67	65-67
Nórsko	62-67	62-67
Poľsko	65-67	60-67
Portugalsko	65-66 a 2 m.	65 - 66 a 2 m.
Rakúsko	65	60
Rumunsko	64 a 10 m.-65	59 a 10 m. - 63
Grécko	62-67	62-67
Slovensko***	62 a 139 dní	59-62 a 139 dní
Slovinsko	65	63
Španielsko	65	65
Švédsko	61-67	61-67
Švajčiarsko	65	64
Veľká Británia	65	60

Vysvetlivky * dôchodkový vek žien môže závisieť od počtu detí, **m. -mesiac, *** platí pre rok 2018

ZDROJ: WWW.CSSZ.CZ. ÚDAJE SÚ IBA ORIENTAČNÉ; PRE ZÍSKANIE ZÁVÄZNÝCH ÚDAJOV JE POTREBNÉ VŽDY KONTAKTOVAŤ PRÍSLUŠNÚ INŠTITÚCIU

SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA DANÉHO ŠTÁTU. VIAC INFORMÁCIÍ O DÔCHODKOVOM VEKU V ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH EÚ, EHP A VO ŠVAJČIARSKU ZÍSKATE NA WWW.EC.EUROPA.EU,

Aktuálna dôchodková hodnota

- Pri výpočte aktuálnej dôchodkovej hodnoty, ktorá je jednou z veľmi dôležitých veličín na výpočet dôchodku, sa berie do úvahy priemerná mzda za tretí štvrt'rok aktuálneho roku a priemerná mzda za tretí štvrt'rok minulého roku. Ich podiel sa vynásobí platnou aktuálnou dôchodkovou hodnotou.
- Čím viac vzrastie priemerná mzda, tým viac sa zvýši aj aktuálna dôchodková hodnota.
- Vzorec pre výpočet aktuálnej dôchodkovej hodnoty (ADH) na rok 2017: Tohtoročná ADH x (Priemerná mzda za 3. štvrt'rok 2016 / Priemerná mzda za 3. štvrt'rok 2015) $10.9930 \times (889 / 861) = 11.3505$ eura (po zaokrúhlení)
- Predpokladaná suma aktuálnej dôchodkovej hodnoty na rok 2019: 12,3716 eura. Ak sa koncom roka potvrdí výška predpokladanej aktuálnej dôchodkovej hodnoty, budú aj budúcoročné dôchodky pri rovnakých zárobkoch a rovnakom počte odpracovaných rokov vyššie.

Tento rok

Poistenec splnil podmienky nároku na starobný dôchodok 1. januára 2018 od tohto dňa aj požiadal o jeho priznanie. Hodnota jeho priemerného osobného mzdového bodu je 1,0012, získal 15 942 dní obdobia dôchodkového poistenia, ktoré po prepočítaní na roky predstavujú 43,6768 roku obdobia dôchodkového poistenia ($15\ 942 : 365 = 43,6768$). Aktuálna dôchodková hodnota je 11,9379 eura.

Suma dôchodku sa určí takto: $1,0012 \times 43,6768 \times 11,9379 = 522,10$ eura mesačne.

Táto suma sa následne zvýši o 8,40 eura mesačne. Starobný dôchodok je zvýšený na 530,50 eura mesačne.

ROK 2019

Poistenec splní podmienky nároku na starobný dôchodok 1. januára 2019 od tohto dňa aj požiada o jeho priznanie. Hodnota jeho priemerného osobného mzdového bodu je 1,0012, získa 15 942 dní obdobia dôchodkového poistenia, ktoré po prepočítaní na roky predstavujú 43,6768 roku obdobia dôchodkového poistenia ($15\ 942 : 365 = 43,6768$). Aktuálna dôchodková hodnota by mala byť 12,3716 eura.

Suma dôchodku sa určí takto: $1,0012 \times 43,6768 \times 12,3716 = 541,00$ eura mesačne. Táto suma sa následne zvýši o pravidelnú valorizáciu, ktorá bude platiť v roku 2019.

Tento rok

Poistenec splnil podmienky nároku na starobný dôchodok a aj oň požiadal. Hodnota jeho priemerného osobného mzdového bodu je 2,0781, odpracoval 44,4274 roku. Aktuálna dôchodková hodnota je 11,9379 eura.

Suma dôchodku sa určí takto: $2,0781 \times 44,4274 \times 11,9379 = 1102,20$ eura mesačne.

Suma dôchodku sa následne zvýši o 8,90 eura mesačne, na 1111,10 eura mesačne.

ROK 2019

Poistenec splní podmienky nároku na starobný dôchodok a aj oň požiada. Hodnota jeho priemerného osobného mzdového bodu bude 2,0781, odpracuje 44,4274 roku. Aktuálna dôchodková hodnota by mala byť 12,3716 eura.

Suma dôchodku sa určí takto: $2,0781 \times 44,4274 \times 12,3716 = 1142,20$ eura mesačne. Suma dôchodku sa následne zvýši o pravidelnú valorizáciu, ktorá bude platiť v roku 2019.

máte problém? Ako získať opatrovateľku

Čo mám robiť v prípade, že nám obec opatrovateľskú službu schváli, ale sama nemá vlastné opatrovateľky. S poskytovateľmi opatrovateľskej služby tiež odmieta podpísať zmluvu a oni nám ako súkromnej osobe tiež odmietajú poskytnúť služby. Musí obec poskytovať opatrovateľské služby? Čo ak odmieta s tým, že ak poskytne službu jednému, budú ju chcieť aj viacerí?

ANNA OTTOVÁ

Opatrovateľská služba je v kompetencii miestnej samosprávy, a preto ju miestna samospráva má buď poskytovať, alebo zabezpečovať. Ak ju neposkytuje, lebo nemá na to personál, je povinná ju zabezpečiť cez iného poskytovateľa, ktorého si vyberie prijímateľ. Prijímateľ musí podať žiadosť na samosprávu podľa § 8 zákona 448/2008.

(1) Obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje dostupnosť sociálnej služby pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, a právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom. Ak má táto fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom, doručí obci alebo vyššiemu územnému celku v rozsahu ich pôsobností písomnú žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, ktorá obsahuje a) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba, dátum narodenia a adresu jej pobytu,

b) názov poskytovateľa sociálnej služby a miesto poskytovania sociálnej služby, ktoré si táto fyzická osoba vybrala,

c) druh sociálnej služby a formu sociálnej služby,

d) predpokladaný deň začatia poskytovania sociálnej služby a čas poskytovania sociálnej služby a

e) právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, ak bolo vydané. (2) Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby a na základe výberu poskytovateľa sociálnej služby touto fyzickou osobou,

a) poskytne sociálnu službu, ak je zapísaná do registra poskytovateľov sociálnych služieb (ďalej len "register"), alebo

b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa sociálnej služby zapísaného do registra.

**ODPOVEDALA: DOC. MUDR. BOŽENA BUŠOVÁ, CSC. MPM, PODPREDSEDNÍČKA
ASOCIÁCIE POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.**
